

"МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗОЛ"

ОД КНИГАТА НА
ХАНС-ЛОТАР ШТЕПАН
"МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗОЛ" - Идентитетот
на Македонците прикажан на примерот
на Балканскиот сојуз (1878-1914)

Во работниот наслов се тематизира проблемот на идентитетот на Македонците. Македонскиот читател, сосема логично, својот идентитет го следи како нешто саморазбирливо; меѓутоа, тој би требало да земе предвид дека соседните држави до денешен ден се обидуваат со проблематични аргументи да ги втемелат нивните претензии за македонскиот јазик, името и територијата, кои на Македонците не им дозволуваат никаков сопствен идентитет. Почнувајќи од Берлинскиот конгрес во 1878 г., но особено по Балканските војни од 1912/1913 г. тие ги повторуваат своите фалсификувани барања, притоа надевајќи се на тоа дека еден ден тие би созреле во неотповикливи вистини.

Следствено на тоа, семејството на народите беше погрешно информирано за идентитетот на Македонците, а сега тоа ќе може да си направи објективна слика за историјата на Македонците.

Истражувањето се темели врз (необјавените) акти на Политичкиот архив на германското Министерство за надворешни работи.

Подготвила: Милева ЛАЗОВА

МАКЕДОНСКОТО ПРАШ МАКЕДОНИЈА!?

Последната војна на Русија против Османлиското царство (1877-1878), која доведе до Берлинскиот конгрес, изби поради Бугарија, која од Русија беше избрана за штитеник и за отсочна штица. На Конгресот, Србија, Романија и Црна Гора беа признати за независни држави, а Бугарија остана со својот статус на автономија. Босна и Херцеговина потпадна под австриска окупација и управа. (Албанија и Епир и без тоа останаа во Османлиското царство.) Наспроти ова, Македонија и Тракија, кои, исто така, беа ослободени, под притисок на Англија и на Австрија ѝ беа вратени на Турција.

Со ова настана македонското прашање.

Виктор Мајер пишува дека со враќањето на Македонија на Турција по Берлинскиот конгрес "се појави засебна политичка судбина и засебни интереси". Поради ова, последователно мораше да се развие политичкиот идентитет. Сите

жители на Македонија, со исклучок на Турците, во најмала рака, сакаа автономија.

Авторот од актите и од литературата доби впечаток дека и претходно постоел културен и етнички идентитет; како поинаку можат да се објаснат бројните востанија против Османлиите во изминатите векови. Со Мајер потполно се согласуваме дека селективното оштетување на Македонија на Берлинскиот конгрес водело до еден момент на пресврт во самата македонска историја и со неа и до еден, во споредба со другите балкански држави, различен, небаре со еден крстопат одвоен развој, со што всушност мора да се зајакнало политичкото идентификување на Македонците со својата народност.

Името "Македонија"- Колку Македонија и да не била слободна и независна во османлиско време, во сите акти стои дека во изјавите на сите државници на сите балкански држави, вклучувајќи ја и

Грција, како и велесилите, од првите релевантни извештаи па сè до крајот на периодот одреден за истражување, постојано и во секоја прилика за македонската област се користи името Македонија.

Оваа тривијалност мора особено да се истакне, со оглед на тоа што грчкиот министер за надворешни работи, Папаконстанину, во 1992 година, на еден официјален брифинг, сакал да ги убеди "пријателските" членки на тогашната Европска заедница дека дури во 1944 година Тито самоволно и противзаконски ѝ го доделил името Македонија на Република Македонија во рамките на СФРЈ, и дека тоа всушност нема никаква врска со нејзиното минато. Како што изјавија добро информирани извори, Папаконстанину на овој брифинг не изнел никаква конкретна информација и ниту еден историски, етнички, религиозен или, пак, било каков политички аргумент, туку се служел со емотивни апели, со византис-

ките формули на повикување на духови, како и со обвинувања против новата Република Македонија.

Грција, непопречена од ЕУ, НАТО, ОН, ОБСЕ и Советот на Европа - ја одржува оваа фикција сè до денес. Од цитатите на текстовите од старите извештаи се потврдува фактот дека името "Македонија" е традиционално име за областа и ќе се разоткрие грчката измама, со што анахронизмот за името ќе стане *ad absurdum*.

Меѓутоа, постојат примери дека името Македонија се употребувало со векови: На прво место во самото Министерство за надворешни работи на Р Германија. Од околу 2.000 тома кои ги опфаќаат извештаите од Османлиското царство, како што веќе кажавме, 154 тома се однесуваат само на - како што пишува на корицата на секој том - односите во "Македонија". Првите документи потекнуваат од 1867 г., значи од времето на пруското Министерство за надворешни работи во рамките на северногерманскиот сојуз. Би било апсурдно да се обвинат тогашните служби во Германија дека сами го измислиле ова име, целосно неповратно со реалните состојби и со неговата употреба од другите европски сили.

ромните територии и десеткувани од колера. Залудно...

Иако Османлиите околу 250 до 300 години претходно, при организацијата на покорените области во Европа, новоздобените области во југоисточна Европа ги именувале со едно име како

вените кои во VI век по Христа се населиле на нејзините територии".

Од истото време потекнува и еден извештај, кого Михаел Вајтман го цитира од двете книги "Miraculi Sancti Demetrii" за историјата на Солун и неговата опсада од Словените во Македонија на крајот на VI век:

Јован Солунски, "кој очигледно и самиот учествувал во одбраната", напишал дека во 585 год. иницијативата на нападот преминала кај Аварите. Еден дел од словенските војски, кои се пробивале од Тракија, се приклучиле кон големиот потфат на Каганите против главниот град на митрополијата Македонија".

Следствено, многу нешта говорат за тоа дека Византија "означувањето на овој регион како Македонија" го презела од Римјаните и го пренела на Словените, кои до ден-денес го задржале низ вековите.

Оттука слободно може да се говори за непрекината традиција на употребата на името Македонија, од времето пред Христа, преку римската и византиската епоха, населувањето на Словените и османлиското поробување сè до раѓањето на идејата за национална држава во XIX век, како и до основањето на СФРЈ во 1944 г. и на Република Македонија од 1991 година.

Во поглед на сè ова, невестинитите тврдења на грчкиот режим во 1992 год. околу наводната своеволна интерпретација на името на Република Македонија се смислена измама за претставниците на земјите на ЕЗ во Атина.

АЊЕ И ИМЕТО

Изворите на другите сили, кои биле потесно врзани со Балканот и имале повеќе интереси кон него отколку Прусија или германскиот Рајх, водат уште поназад во минатото: Така, на пример, австрискиот цар Леополд се заложил за заштита на Македонците поради трагичното Карпошово востание. Авторот сепак не успеа да пронајде непобитен доказ за овој документ, бидејќи на ова барање, проф. Ауер од виенскиот домашен дворски и државен архив на 2 јануари го даде следниов одговор:

"Наводното писмо за заштита на Македонците од крал Леополд I од 26 април 1690 година, во литературата се јавува во различни форми, меѓутоа во нашите архиви не може да се пронајде доказ за негово постоење".

Карпошовото востание имаше трагичен крај и поради тоа што генералот Пиколомини, со цел да го осигура повлекувањето на австриската армија во 1697 г. нареди да се запали во тоа време најубавиот град на Балканот, Скопје, за под заштита на градот кој гореше, да можел брзо и сигурно да ги повлече своите војници од Македонија, исцрпени од бројните битки по освојувањето на о-

Румелија, еден од петте окрузи во оваа провинција и тогаш го носела името Македонија. Подоцна султаните се потрудиле со странските претставници да го употребуваат само турското име "Румелија", да, откако султанот, по мировните договори од Кучук-Кајнарџи во 1774 г. и Адрианопол од 1829/1830 година, го забележал зголемениот интерес на западните сили за судбината на христијаните под османлискиот камшик, во еден реакциски испад наредил да се избрише името "Македонија" од житијата на светците во библиите на турски јазик (нив барем ги имало!!).

Тоа што името Македонија се спомнува, исто така, и во првото писмо на Апостол Павле на солунјаните (три пати), по второто писмо на Колосјаните (пет пати), како и на Римјаните и на Тимотеј (во нив по еднаш), како и во првата книга Макавејска, гл. 1, стих 1, зилотите очигледно го превиделе.

И на крај, за да се навратиме уште поназад во историјата, Бојич/Ошлис го напишаа следново за појавувањето на Словените во Византиското царство:

"Македонски Словени, во службениот јазик на Византија се нарекуваат Сло-

(продолжува)